

Sygnatura akt XVIII C 998/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 29 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Sterczała

Protokolant: Protokolant sądowy Anna Malak

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2015 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa I. W. i G. W.

przeciwko (...) sp. z o.o. w S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powodów na rzecz pozwanej kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ SSO Jan Sterczała

XVIII C 998/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 czerwca 2014 roku, skierowanym przeciwko pozwanej (...) **sp. z o.o. z siedzibą w S.** do Sądu Rejonowego (...) w dniu 15 lipca 2014 roku, powodowie **I. W.** i **G. W.** wnieśli o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanego przez Sąd Rejonowy (...) w dniu 22 marca 2006 r. w sprawie o sygn. akt (...) uzupełnionego nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanym przez tenże Sąd w dniu 7 września 2006 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tegoż Sądu z dnia 13 listopada 2006 r., a następnie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na rzecz pozwanej postanowieniem Sądu Rejonowego (...) z dnia 20 listopada 2013 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt (...). Formułując żądanie ewentualne powodowie wnieśli o pozbawienie wykonalności ww. tytułu wykonawczego w części zasądzonej odsetki umowne i ustawowe w zakresie, w jakim uległy one przedawnieniu. Ponadto powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz o zwolnienie powodów od kosztów sądowych w postaci opłaty sądowej od pozwu.

W pozwie powodowie sformułowali także wniosek o udzielenie zabezpieczenia powództwa w drodze zawieszenia postępowania egzekucyjnego, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Chodzieży K. O. pod sygn. akt (...)

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, iż ww. tytuł wykonawczy obejmuje nieuiszczoną przez powodów część należności głównej z tytułu umowy pożyczki, zawartej w dniu 14 kwietnia 2005 r. z (...) z siedzibą w G., a także odsetki umowne i ustawowe od ww. należności oraz zasądzone koszty sądowe. Domagając się pozbawienia ww. tytułu wykonawczego wykonalności powodowie podnieśli między innymi, iż ustalona w ww. umowie pożyczki stopa odsetek umownych przewyższa dopuszczalną w tym zakresie wysokość odsetek, wynikającą z art. 359 § 2⁽¹⁾ k.c., dlatego też dochodzenie ich zapłaty w tej wysokości jest niedopuszczalne. Powodowie podnieśli także, iż przelew praw i obowiązków z ww. umowy pożyczki na rzecz pozwanej bez zgody pożyczkobiorcy był niedopuszczalny w świetle

art. 385⁽³⁾ pkt 5 kc, który jako klauzulę abuzywną statuuje postanowienie umowne, zezwalające kontrahentowi konsumenta na przeniesienie praw i przekazanie obowiązków wynikających z umowy bez zgody konsumenta, tym bardziej, iż ww. umowa nie zawierała tego rodzaju klauzuli. Powodowie podnieśli także zarzut przedawnienia części należności stwierdzonej ww. tytułem wykonawczym, a mianowicie odsetek umownych i odsetek ustawowych, które podlegają trzyletniemu terminowi przedawnienia, stosownie do brzmienia art. 125 § 1 k.c. W ocenie powodów, ww. okoliczności uzasadniają pozbawienie ww. tytułu wykonawczego wykonalności.

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy (...), wydanym w sprawie o sygn. akt(...) oddalił wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia powództwa. Zażalenie powodów na ww. postanowienie zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego (...)z dnia 13 stycznia 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt (...)

Postanowieniem z dnia 28 maja 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy (...)stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu (...)jako sądowi właściwemu miejscowo i rzeczowo.

Postanowieniem z dnia 19 czerwca 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt (...)zwolnił powodów od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu.

W odpowiedzi na pozew z dnia 3 lipca 2015 roku, wniesionej do Sądu w dniu 9 lipca 2015 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana wskazała między innymi, iż żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności nie może zmierzać do wzruszenia rozstrzygnięcia sądu, stanowiącego tytuł egzekucyjny, jako iż jego uwzględnienie oznaczałoby naruszenie prawomocności materialnej orzeczenia sądu. Z tego względu domaganie się przez powodów pozbawienia ww. tytułu wykonawczego wykonalności poprzez kwestionowanie wysokości stopy odsetek umownych, ustalonych w ww. umowie pożyczki, jest – w ocenie pozwanej – niedopuszczalne.

Pozwana podniosła także, iż przywołany przez powodów art. 359 § 2⁽¹⁾k.c., regulujący maksymalną wysokość odsetek umownych, wszedł w życie w dniu 20 lutego 2006 roku i znajduje zastosowanie do czynności prawnych dokonanych po tym terminie, zaś zmiana przepisów prawnych, na podstawie których wydany został tytuł wykonawczy, zasadniczo nie może stanowić zdarzenia uzasadniającego pozbawienie go wykonalności. Pozwana zaprzeczyła także twierdzeniu powodów jakoby pomiędzy (...)a pozwaną doszło do przeniesienia praw i przekazania obowiązków z ww. umowy pożyczki, jako iż w rzeczywistości doszło do przelewu wierzytelności z ww. umowy pożyczki. W tym zakresie pozwana wskazała, iż nie istnieje przepis prawny, który formułowałby zakaz dokonywania przelewu wierzytelności w przypadkach, w których dłużnik jest konsumentem, jako iż takiego nie można wyprowadzać z przywołanego przez powodów art. 385⁽³⁾pkt 5 k.c.. Odnosząc się zaś do podniesionego przez powodów zarzutu przedawnienia odsetek objętych ww. tytułem wykonawczym pozwana wskazała, iż zarówno (...), jak i sama pozwana podjęła szereg czynności w celu dochodzenia zapłaty przez powodów roszczenia, w tym odsetek, które to powodowały przerwanie biegu przedawnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 kwietnia 2005 roku powódka I. W. zawarła ze (...)umowę pożyczki. Na podstawie ww. umowy (...)pożyczył powódce I. W. kwotę w wysokości 20.000,00 PLN, której spłata miała następować w miesięcznych ratach do dnia 14 kwietnia 2008 roku. Jednocześnie strony ustaliły, iż w razie opóźnienia w zwrocie pożyczki powódka I. W. zapłaci pożyczkodawcy odsetki umowne w wysokości 40% w skali roku. Ponadto, w przypadku niespłacenia całości pożyczki lub jej poszczególnych rat, wpłaty z tego tytułu miały być w pierwszej kolejności zaliczane na poczet kosztów windykacji, prowizji, opłat i odsetek, a dopiero w ostatniej kolejności na spłatę nieuiszczonej kwoty pożyczki. Jako zabezpieczenie terminowej spłaty pożyczki powódka I. W. wystawiła pożyczkodawcy weksel gwarancyjny in blanco, który, pożyczkodawca był uprawniony uzupełnić na kwotę odpowiadającą wysokości niespłaconej kwoty pożyczki wraz z odsetkami i innymi należnościami. Ponadto, spłata pożyczki została poręczona przez powoda G. W.. Z powodu niespłacania przez powódkę pożyczki w ustalonych terminach, a także z powodu nieuregulowania należności przez

powoda jako poręczyciela, pożyczkodawca wypowiedział umowę pożyczki, w konsekwencji czego niespłacona przez powódkę część pożyczki wraz z opłatami i odsetkami stała się wymagalna z upływem 30 dni od dnia doręczenia powódce oświadczenia pożyczkodawcy w tym zakresie, co miało miejsce w dniu 25 października 2005. Pomimo upływu określonego terminu, żaden z powodów nie dokonał spłaty przedmiotowej należności, w związku z czym (...)w dniu 15 marca 2006 roku wniósł do Sądu Rejonowego (...)pozew o zapłatę przeciwko powodom.

Dowód – umowa pożyczki nr (...) z dnia 14 kwietnia 2005 roku; wyciąg z regulaminu udzielania kredytów i pożyczek (...) uchwała Zarządu (...)z dnia 23 lutego 2004 roku w sprawie zmian w tabeli opłat; oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 21 października 2005 roku; pozew z dnia 8 marca 2006 roku – w aktach sprawy Sądu Rejonowego (...), sygn. akt(...), załączonych do akt sprawy.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 marca 2006 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt (...), Sąd Rejonowy (...)nakazał powodom, aby zapłacili solidarnie na rzecz (...)kwotę 19.865,84 PLN wraz z umownymi odsetkami umowne w wysokości 40% w stosunku rocznym od kwoty 17.616,69 PLN od dnia 15 marca 2006 roku do dnia zapłaty, odsetkami ustawowymi od kwoty 2.028,13 PLN od dnia 15 marca 2006 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w wysokości 2.664,00 PLN, w tym kwotę 2.400,00 PLN tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia ww. nakazu zapłaty albo w tym terminie wnieśli sprzeciw. Powodowie nie wnieśli sprzeciwu, w związku z czym nakaz zapłaty uprawomocnił się. Na wniosek (...)tenże Sąd w dniu 7 września 2006 roku uzupełnił ww. nakaz zapłaty w ten sposób, że nakazał powodom, aby zapłacili solidarnie na rzecz (...)odsetki umowne w wysokości 40% w stosunku rocznym od kwoty 17.616,69 PLN od dnia 10 marca 2006 roku do dnia 14 marca 2006 roku, odsetki ustawowe od kwoty 2.028,13 PLN od dnia 10 marca 2006 roku do dnia 14 marca 2006 roku oraz odsetki ustawowe od kwoty 182,58 PLN od dnia 10 marca 2006 roku do dnia zapłaty w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia ww. nakazu zapłaty albo w tym terminie wnieśli sprzeciw. Nakaz zapłaty uprawomocnił się. Postanowieniem z dnia 13 listopada 2006 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt (...), Sąd Rejonowy (...)nadał nakazowi z dnia 22 marca 2006 roku oraz nakazowi zapłaty z dnia 7 września 2006 roku klauzulę wykonalności.

Dowód – nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 marca 2006 roku wraz z klauzulą wykonalności z dnia 13 listopada 2006 roku; wniosek z dnia 14 marca 2006 roku; nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 września 2006 roku wraz z klauzulą wykonalności z dnia 13 listopada 2006 roku – w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Poznaniu, sygn. akt (...), załączonych do akt sprawy.

Na wniosek (...)Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...)K. O. wszczął w dniu 29 października 2009 roku egzekucję przeciwko powodom na podstawie ww. tytułu wykonawczego, jednakże postępowanie egzekucyjne zostało ostatecznie umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji ze skutkiem na dzień 25 maja 2011 roku.

Dowód – wniosek z dnia 27 października 2009 roku (k. 90-93); postanowienie o umorzeniu egzekucji z dnia 25 maja 2011 roku (k. 94-95).

Na wniosek pozwanej z dnia 11 października 2013 roku, złożony w dniu 29 października 2013 roku, Sąd Rejonowy (...), w sprawie o sygn. akt(...), wydał w dniu 20 listopada 2013 roku postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności ww. nakazowi zapłaty z zaznaczeniem przejścia uprawnień na rzecz pozwanej oraz zasądził od powodów solidarnie na rzecz wierzyciela kwotę 50,00 PLN tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 77,00 PLN tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Dowód – wniosek pozwanej z dnia 11 października 2013 roku; postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 marca 2006 roku – w aktach sprawy Sądu Rejonowego (...), sygn. akt (...), załączonymi do akt sprawy.

Na wniosek pozwanej z dnia 13 lutego 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) K. O. wszczął w dniu 3 marca 2014 roku przeciwko powodom egzekucję w oparciu o ww. tytuł wykonawczy, która prowadzona jest do chwili obecnej.

Dowód – wniosek z dnia 13 lutego 2014 roku (k. 103-107); zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 3 marca 2014 roku (k. 108-109).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów oraz twierdzeń stron, zawartych w pozwie oraz w odpowiedzi na pozew.

Dowodom w postaci **dokumentów** Sąd dał wiarę w całości. Ich autentyczność i wartość dowodowa nie budziły wątpliwości Sądu. Dokumenty urzędowe, w szczególności nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 marca 2006 roku, wydany przez Sąd Rejonowy w Poznaniu w sprawie o sygn. akt (...), wraz z klauzulą wykonalności, nadaną przez tenże Sąd w dniu 13 listopada 2006 roku, nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 września 2006 roku, wydany przez Sąd Rejonowy (...) w sprawie o sygn. akt (...) wraz z klauzulą wykonalności nadaną przez tenże Sąd w dniu 13 listopada 2006 roku, a także postanowienie Sądu Rejonowego (...) z dnia 20 listopada 2013 roku, wydane w sprawie o sygn. akt (...), stanowią dowód na to, iż w toku postępowania sądowego wydane zostały orzeczenia o stwierdzonej ww. dokumentami treści, które to orzeczenia wiążą Sąd na podstawie art. 365 § 1 k.p.c. Za wiarygodne Sąd uznał także dokumenty prywatne, w szczególności umowę pożyczki nr (...) z dnia 14 kwietnia 2005 r., a także wnioski z dnia 27 października 2009 roku oraz z dnia 13 lutego 2014 roku o wszczęcie egzekucji przeciwko powodom. Prawdziwości zgromadzonych w sprawie dokumentów urzędowych i dokumentów prywatnych nie zakwestionowała także żadna ze stron, zaś Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd pominął natomiast wniosek o **przesłuchanie stron**. Zarówno w stosunku do powodów, jak i do pozwanej, Sąd skierował wezwanie do osobistego stawiennictwa na rozprawie w celu przesłuchania w charakterze strony. Z uwagi na brak osobistego stawiennictwa osób wezwanych i nieusprawiedliwienia przez nich nieobecności Sąd, stosownie do brzmienia art. 302 § 1 k.p.c., na rozprawie w dniu 15 października 2015 roku wydał postanowienie o pominięciu dowodu z przesłuchania stron. Obecny na rozprawie pełnomocnik powodów nie wniósł o wpisanie zastrzeżenia do protokołu ww. rozprawy.

Ustalając stan faktyczny Sąd miał na uwadze, iż każda ze stron postępowania zobowiązana jest dawać wyjaśnienia co do okoliczności faktycznych sprawy zgodnie z prawdą (art. 3 k.p.c.), a także wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 zd. 1 k.p.c.). W przypadku, gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej co do okoliczności faktycznych sprawy Sąd, mając na uwadze wynik całej rozprawy, może uznać ww. fakty za przyznane przez stronę (art. 230 k.p.c.).

Mając na uwadze powyższe Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powodowie żądanie pozwu oparli na twierdzeniu, iż ustalona w ww. umowie pożyczki stopa odsetek umownych przewyższa stopę odsetek maksymalnych, określoną w art. 359 § 2¹ k.c., w związku z czym domaganie się przez pozwaną zapłaty odsetek w takiej wysokości jest niedopuszczalne. Domagając się pozbawienia ww. tytułu wykonawczego wykonalności powodowie wskazali także, iż prawa i obowiązku wynikające z ww. umowy pożyczki zostały przeniesione na pozwaną bez zgody powódki, co – zdaniem powodów – czyni to przeniesienie nieważne. Ponadto powodowie podnieśli zarzut przedawnienia, oparty na twierdzeniu, iż odsetki umowne i ustawowe, objęte ww. tytułem wykonawczym, przedawniły się wraz z upływem terminu trzech lat od dnia jego wydania. Należy zatem przyjąć, iż podstawę prawną żądania powodów stanowią art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Ustalając prawidłową podstawę prawną żądania powodów należy na wstępie wskazać, iż w przypadku, w którym tytuł egzekucyjny stanowi orzeczenie sądu, nie jest dopuszczalne domaganie się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w oparciu o art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Pogląd ten, wyrażony m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2004 roku, sygn. akt IV CK 316/02, Sąd w pełnej rozciągłości aprobuje, jako iż na przeszkodzie rozpatrywaniu zdarzenia, na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności, stoi powaga rzeczy osądzonej (art. 365 § 1 k.p.c.). Z uwagi na fakt, iż podważany przez powodów tytuł wykonawczy stanowi prawomocny nakaz zapłaty opatrzony w klauzulę wykonalności, zastosowanie w niniejszej sprawie może znaleźć wyłącznie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Powództwo egzekucyjne oparte na art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. pozwala na pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, będącego orzeczeniem sądu, tylko w sytuacji, gdy po zamknięciu rozprawy lub po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Nie stanowi ono jednak środka, w drodze którego strona może podważać prawomocność materialną orzeczenia sądu i godzić w jego treść. Przyjęty w polskim systemie prawnym system koncentracji materiału dowodowego skutkuje tym, iż z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia dochodzi do prekluzji materiału dowodowego, na podstawie którego ustalony został stan faktyczny sprawy. Oznacza to, iż prekluzji podlegają okoliczności faktyczne i oparte na nich zarzuty lub wypływające z nich wnioski, jeżeli strona mogła je sformułować przed wydaniem przez sąd orzeczenia, lecz nie podniosła ich lub nie przytoczyła ich w toku postępowania (jak w przedmiotowej sprawie), przez co nie zostały one uwzględnione przez sąd przy wydawaniu orzeczenia (uchwała 7 sędziów SN – zasada prawna – z dnia 16 listopada 1954 r., sygn. akt I CO 41/54, a także m.in. uchwała SN z dnia 23 maja 2012 r., sygn. akt III CZP 16/12). W tym zakresie bez znaczenia pozostaje, czy strona ponosi winę w zaniechaniu przytoczenia rzeczonych okoliczności lub podniesienia rzeczonych zarzutów. Co za tym idzie, przedmiotem rozpoznania w sprawie wszczętej powództwa z art. 840 § 1 pkt 2 kpc nie może być zdarzenie istniejące już przed wydaniem prawomocnego orzeczenia, gdyż uwzględnienie tego rodzaju zarzutu prowadziłoby do niedopuszczalnego w aktualnym stanie prawnym podważenia powagi rzeczy osądzonej i zakwestionowania tego orzeczenia. W uwagi na ww. względy w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych jednolicie przyjmuje się, iż w toku rozpoznania powództwa z art. 840 § 1 pkt 2 kpc sąd może uwzględnić wyłącznie te zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia (m.in. uchwała SN z dnia 23 maja 2012 roku, sygn. akt III CZP 16/12).

Mając na uwadze powyższe, za niedopuszczalne należy uznać domaganie się przez powodów pozbawienia wykonalności ww. tytułu wykonawczego z powołaniem na wysokość odsetek umownych, ustalonych w ww. umowie pożyczki i stwierdzonych ww. tytułem wykonawczym. Niewątpliwie stanowi to okoliczność, którą powodowie mogli podnieść w toku postępowania poprzedzającego wydanie ww. tytułu wykonawczego, zaś uchybienie w tym zakresie nie może podlegać korygowaniu w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Niezależnie od przedstawionych wyżej okoliczności, należy przychylić się do argumentacji przedstawionej przez pozwaną w odpowiedzi na pozew, iż zmiana stanu prawnego, a więc poddanie regulacji prawnej maksymalnej wysokości odsetek umownych, co do zasady nie stanowi zdarzenia uzasadniającego pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w oparciu o art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Znajduje ona oparcie w stanowisku wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 października 1972 roku, sygn. akt II CR 385/72, zgodnie z którym wejście w życie przepisów prawnych, normujących w odmienny sposób zagadnienie rozstrzygnięcie prawomocnym tytułem wykonawczym, nie uzasadnia pozbawienia tego tytułu wykonalności, chyba że nowy przepis wyraźnie stwierdza wygaśnięcie wcześniej

ustalonych zobowiązań. Jak wskazała pozwana, art. 359 § 2¹ k.p.c., ograniczający wysokość odsetek umownych, wszedł w życie w dniu 20 lutego 2006 roku i znajduje zastosowanie wyłącznie do czynności prawnych dokonywanych tej dacie, na co wskazuje art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zamianie niektórych innych ustaw (Dz. U z 2005 r. Nr 157, poz. 1316).

Pomimo iż w zakresie przedstawionej wyżej problematyki orzecznictwo Sądu Najwyższego nie jest jednolite, ewentualna ocena postanowień ww. umowy pożyczki, regulujących wysokość odsetek umownych, ostatecznie pozostaje poza przedmiotem niniejszej sprawy, gdyż w ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż tego rodzaju zarzut powodowie winni byli podnieść w toku postępowania poprzedzającego wydanie ww. tytułu egzekucyjnego, czego wszak nie uczynili.

Sąd podziela stanowisko pozwanej także odnośnie twierdzenia powodów jakoby przeniesienie praw i przekazanie obowiązków z ww. umowy pożyczki miało być nieskuteczne z powodu niewyrażenia na to zgody przez powódkę. Sąd Rejonowy (...), wydając w dniu 20 listopada 2013 roku postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności ww. tytułowi egzekucyjnemu z zaznaczeniem przejścia uprawnień na rzecz pozwanej ustalił, iż doszło do przeniesienia na rzecz pozwanej wierzytelności, przysługującej (...)względem powodów. Zgodnie z art. 509 § 1 k.p.c., przeniesienie przez wierzyciela wierzytelności na osobę trzecią jest dopuszczalne także bez zgody dłużnika, o ile nie sprzeciwia się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, iż z art. 385⁽³⁾ pkt 5 k.c., zaliczającego do katalogu niedozwolonych klauzuli umownych postanowienia umowy, uprawniającego kontrahenta konsumenta do przeniesienia praw i przekazania obowiązków wynikających z umowy na osobę trzecią bez zgody konsumenta, wywodzić można zakaz przelewu wierzytelności bez zgody konsumenta. Argumentacja przedstawiona przez powodów nie znajduje oparcia także w praktyce orzeczniczej Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 26 września 2008 roku, sygn. akt V CSK 105/08, wyraźnie wskazał, iż przywołany przepis nie ustanawia zakazu zbywania wierzytelności bez zgody konsumenta. Sąd Najwyższy zwrócił także uwagę, iż art. 385⁽³⁾ pkt 5 k.c. dotyczy niedozwolonych postanowień umownych i nie może znaleźć zastosowania do umowy, która takiego postanowienia nie zawiera. Jeżeli zatem, jak słusznie zauważyła pozwana, ww. umowa pożyczki nie zawiera postanowienia, które w oparciu o art. 385⁽³⁾ pkt 5 k.c. mógłby (w oderwaniu od powyższych rozważań) zostać uznany za niedozwolony, przywołany przepis nie może być stosowany w tym zakresie. W konsekwencji, niewyrażenie przez powódkę zgody na przeniesienie na rzecz pozwanej wierzytelności z ww. umowy pożyczki nie może stanowić zdarzenia, które uzasadniałoby pozbawienie ww. tytułu wykonawczego wykonalności.

Na uwzględnienie nie zasługuje także zarzut powodów jakoby ww. tytuł wykonawczy obejmował wierzytelność, co do której upłynął okres przedawnienia. Roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem dziesięciu lat, natomiast stwierdzone w ten sposób roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu z upływem trzech lat, na co wskazuje art. 125 § 1 k.c. Bezspornym jest, iż zdarzeniem wyznaczającym początek biegu terminu przedawnienia jest uprawomocnienie się orzeczenia sądu. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W takim przypadku do czas zakończenia postępowania termin przedawnienia nie biegnie, zaś po tym czasie rozpoczyna on bieg na nowo, stosownie do brzmienia art. 124 k.c. Za czynność przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia uznaje się m.in. złożenie wniosku o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 roku, IV CSK 156/11) czy też złożenie wniosku do komornika o wszczęcie egzekucji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1997 roku, sygn. akt IV PR 160/77).

Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydany w dniu 22 marca 2006 roku przez Sąd Rejonowy w Poznaniu, został skutecznie doręczony powodom w dniu 19 kwietnia 2006 roku. Z uwagi na niewniesienie przez powodów sprzeciwu od nakazu zapłaty, ww. nakaz zapłaty uprawomocnił się z dniem 4 maja 2006 roku, a więc pierwszego dnia po upływie terminu do jego zaskarżenia. Natomiast nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydany

w dniu 7 września 2006 roku, powodowie otrzymali w dniu 4 października 2006 roku, co oznacza to, iż ww. nakaz zapłaty uprawomocnił się w dniu 19 października 2006 roku. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności ww. nakazowi zapłaty z dnia 22 marca 2006 roku wpłynął do sądu w dniu 11 maja 2006 roku, który został rozpoznany w dniu 13 listopada 2006 roku. Na podstawie wniosku (...)Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) K. O. wszczął w dniu 29 października 2009 roku egzekucję przeciwko powodom na podstawie ww. tytułu wykonawczego, jednakże postępowanie egzekucyjne zostało ostatecznie umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji ze skutkiem na dzień 25 maja 2011 roku. W dniu 29 października 2013 roku pozwana złożyła wniosek o nadanie klauzuli wykonalności ww. nakazowi zapłaty z dnia 22 marca 2006 roku, z uwzględnieniem uzupełniającego ww. nakazu zapłaty z dnia 7 września 2006 roku, który został nadany postanowieniem Sądu Rejonowego (...)z dnia 20 listopada 2013 roku. Działając podstawie wniosku pozwanej z dnia 13 lutego 2014 roku, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...)K. O. wszczął egzekucję przeciwko powodom, która prowadzona jest do chwili obecnej. Przedstawiona tutaj sekwencja zdarzeń pozwala stwierdzić, iż nie doszło do upływu terminu przedawnienia żadnego z roszczeń stwierdzonych ww. tytułem wykonawczym, przez co zarzut powodów w tym zakresie jest bezprzedmiotowy.

Mając na uwadze powyższem Sąd doszedł do przekonania, że powód nie wykazał przesłanek do pozbawienia wykonalności ww. tytułu wykonawczego i oddalił powództwo, jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Z uwagi na fakt, iż powództwo zostało oddalone w całości, Sąd nałożył na powodów obowiązek zwrotu na rzecz pozwanej kosztów procesu, na które składają się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w wysokości 3.600,00 PLN, ustalone zgodnie z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną w wysokości 17,00 PLN.

SSO Jan Sterczała